

stava porok; in upamo, da smemo to postaviti za začetek novega sistema pozdraviti. Kar se daje šolam, se ne bo pisarnicam in vradnijam sploh odrekalo. Če se to zgodi, bodo po eni plati ljudstva zadovoljne, po drugi pa ne bo državi ne le nobene škode, ampak le korist, ker se je bodo ljudstva s tem večjo ljubeznijo oklenile. Na Švicarskem so tudi trije narodi, pa veljajo povsod doma le domači jeziki; z enako pravico živi eden poleg drugega in Švajca se zavolj tega ni na tri kose razcepila, marveč se je okrepcala, opiraje se na zadovoljnost in ljubezen vseh treh narodov. Kar je v Švajci s tako lepim vspehom steklo, zakaj bi nek pri nas ne? Dvombe na stran! Zaupajmo vladi! Da ji pa moremo zaupati, nam priča nova postava, ktera se je začela že spolnovati ne le v privatnih šolah in ne le na Ogerskem, ampak tudi, kakor sem za Horvaško popred omenil, drugej, ker je tudi za druge dežele razglašena bila. In ker tudi nam Slovencom nihče ne brani, zavolj tega svoje najserčneje želje razodevati, je treba, da se ganemo bolj živo kakor do zdaj, da se vsaki oglasi, kdor imenitnost te reči razume; da vsaki, komur je za blagor države in za narodni napredek mar, poterdi, da je to, za kar se potegujemo, zares potrebno pravo in dobro, vsem v prid in nikomur v škodo, da je zares narodov želja, ker je narodov potreba. Vem, da se marsikdo še nad tem spotikuje, — al gorje nam, če se bomo vsake sapice ustrašili in se z bali vsakega malo bolj neprijaznega očesa, vsakega zamerljeja!

J. Terdina.

Kratkočasnice.

Kaj je zemlja? — Različni odgovori na to vprašanje.

Kaj je zemlja, mežnar? Pokopališče. — Kaj je zemlja, bogatin? Skleda za kup dnarja. — Kaj je zemlja, starec? Grob mladosti moje. — Kaj je zemlja, siromak? Lesovje za beraške palice. — Kaj je zemlja, mali fantič? Igrališče. — Kaj je zemlja, deklica mlada? Plesišče. — Kaj je zemlja, lenuh? Spavnica. — Kaj je zemlja, vojak? Bojišče. — Kaj je zemlja, kmetovavec? Veliko polje. — Kaj je zemlja, vdova? Dolina je solzá. — Kaj je zemlja, tergovec? Veliki sejm. — Kaj je zemlja, ti bolnik? Za me nič. — Kaj je zemlja, mornár? Morje je moja zemlja. — Kaj je zemlja, minister? Podnožje časti in slave. — Kaj je zemlja, pevec? Prašaj tička nad zemljó, kaj je njemu. — Kaj je zemlja, kralj? Posestvo moje. — Kaj je zemlja, kristijan? Pot k nebesami. — Tako odgovarja vsak po svoje.

Šmešnice pa vraže.

Kako je bilo to, da so pred godljo jedli, preden so prase zaklali?

Reven gostac je prase zredil. Da bi pa klavcu ne bilo treba kaj dati, je sklenil, da ga bode sam zaklal. Al naš možek tega ni znal; menil je namreč, da je dosti, mu le nož v vrat potisniti. Al prase ni hotlo poginiti, in je cvililo, da je cela vas slišala. So ga torej pustili, godljo skuhali, pojedli, in potem se le gostac po klavca gré, ki je klaverno prase v kotu svinjaka najdel in ga zaklal. — Kakor temu revežu se tudi drugim klavcom godí, da noža ne znajo v serce pahniti, ampak jim za pleče uide. Tako so verjetno pravili od vražnega moža, da je tekkel po žebel iz mertvaške truge, ker prešič ni hotel ali ni mogel poginiti, in mu ga je v možgane zabil. — Od nekega drugega pripovedujejo, da je prešič na smodišu rekel: „buh, buh“, in mu je skoraj iz smodiša všel, in več tacega po svoji nevednosti naredé taki terpinčniki uboge živali in potem pravijo: „ta je memo šel in mi je naredil, da ga nisem mogel zaklati“, in se lepe delajo, česar je le njih nevednost kriva.

Ravno taka je pri apnéncah. Apnéncarji, ki tega

dela ne razumejo, se s tem lepe delajo, da je kdo kaj v apnéncu zagnal in tako ogenj utopil ali pa iz peči zgnal. Pa vse to je slepotija in prazna vera. Vsako delo ima svojo vzanco, da se prav stori; kdor pa te vzance ali dela ne zastopi, pa je ne skuha. Pred nekaj leti smo jo tukaj žgali, pa je nismo skuhali. Zakaj ne? zato, ker je nje obok predebel bil, da ga ogenj ni mogel prežgati. Se toraj posname iz dozda rečenega ta nauk: Ako ne znaš praseta klati, prepusti to delo kakemu umnemu klavcu, in ne terpinči svoje uboge živali. Ako ne znaš apnénce žgati, to je, ako ne znaš visokosti peči in oboka k visokosti apnénce primeriti; ako ne veš, kje bi pri tleh duške naredil, pusti to reč, ne delaj si sramote in ne vganjaj vražne slepotije za pomoto priprostih ljudi.

S Šmartna na Tuhinjskem 3. prosenca. L. D.

Naprej! *)

„Naprej!“ to krepko je povsod vodilo,
Po katerem mora vsak se zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

„Naprej!“ nam kaže, kliče vsa narava;
Spod snega mlada cvetka se pokaže,
Zelen je kmali travnik in gošava,
In vse je polno cvetja vsake baže.

Izvirje malo prišumlja iz skale,
In dalje ko se vije, bolj se širi,
Narasereka se iz vode male,
Ki v silnem morji zadnjič se umiri.

Naprej popotniku serce le sili,
Naprej nam ukazuje vsako delo! —
Naprej tud' mi! ne bomo se mudili, —
Naprej, le berzno, krepko in veselo!

„Naprej!“ to naše zdaj naj bo vodilo,
Po njem se mora vsaki zdaj ravnati,
Odganjati če hoče revo, silo,
Če mar mu je pošteno kaj veljati!

A. Praprotnik.

Dopisi.

Z Dunaja 7. jan. B. — Radi ali neradi ločili smo se od starega leta. Kakošno da je bilo staro v obče in za vsacega posebej, menda še vsak dobro pomni; kakošno da bo novo, ki smo ga ravno kar nastopili, sam Bog vé. Pravijo in pišejo sicer, da se že v daljavi nekako oblači, da bo še huda ura, morebiti teh še več, z bliskom in gromom, in, kar je takih prerokovanj še več. Toda mislim, za vse to bo še vedno Eden skerbil, da se svet vendar tako hitro poderl ne bo. Da se pa navadno novi zgodovinski oddelki večidel nemirno in burovito snujejo, da se prerojenje v naravnem kakor tudi v zgodovinskem življenju z mukami sklepa in nenavadno godí, vé vsak, komur narava in zgodovina niste neznane. Da pa tu od tujih reči molčim, vzamem raji koj naše domače in sploh avstrijske v misel. — Unajna nesreča, pravijo, nam je znotranjo srečo pridobila. Kako to? po končani vojski so se vladarstvene moči k notranjim državnim zadevam obrnile napraviti dobro notranjo vez zoper unanjo silo; — dobili smo o raznih zadevah nove postave, primerjene sedanjim časnim in narodskim zadevam in državnim potrebam sploh, kakor je na pr. postava o učivnem jeziku, postava v uradnem jeziku, postava za obertnijstva in rokodelstva itd. Od vseh strani,

*) Pesmico to našega častitega rojaka smo vzeli iz 1. lista letošnjega „Napredak-a“, zagrebskega časnika „za učitelje, odgojitelje i sve prijatelje mladeži“, ki res tako krepko napreduje v poslu svojem, pa tudi v mili nam vzajemnosti, da ga še enkrat živo priporočimo vsem učiteljem našim, ki bojo v njem našli lepe zaklade za svoj poklic. Cena mu je po pošti za celo leto 3 gold. nov. dn., za pol leta polovica. Vred.